

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/publikacje-bezplatne/166201,Niezwykla-historia-zwyklych-obiektow-Gdansk-ul-Oliwska-35-Historia-zamkniete-w-murach-Koszary-w-Gdansk-Nowym-Portu>
12.07.2026, 05:57

Niezwykła historia zwykłych obiektów. Gdańsk, ul. Oliwska 35. Historia zamknięta w murach. Koszary w Gdańsku Nowym Porcie

Autor:

Goryński Grzegorz

Do pobrania:

[Niezwykła historia zwykłych obiektów. Gdańsk, ul. Oliwska 35. Historia zamknięta w murach. Koszary w Gdańsku Nowym Porcie \(pdf, 10.54 MB\)](#)

Opis

Grzegorz Goryński, *Niezwykła historia zwykłych obiektów. Gdańsk, ul. Oliwska 35. Historia zamknięta w murach. Koszary w Gdańsku Nowym Porcie*, Gdańsk 2022, 82 s., ISBN 978-83-8229-484-2

Publikacja nie jest przeznaczona do sprzedaży.

W swej bogatej ponadtysiącletniej historii Gdańsk mógł się poszczycić wieloma wspaniałymi kościołami, budynkami mieszkalnymi i użytku publicznego, a także fortyfikacjami służącymi do obrony tego pięknego miasta. W ciągu ostatnich dwustu lat powstało sporo nowych obiektów dla stacjonujących w mieście oddziałów, wzniesionych także rękami Francuzów, a po nich Prusaków. Sto czterdzieści lat temu przekazano wojskom artyleryjskim nowe koszary w Gdańsku-Nowym Porcie. Od tamtego czasu mieszkało w nich wiele tysięcy żołnierzy armii niemieckiej oraz polskiej, a w okresie międzywojennym były domem dla części Polaków przebywających w Wolnym Mieście Gdańsku. Na początku II wojny światowej – największej z wojen w historii świata – stały się miejscem martyrologii tysięcy Polaków, a później służyły za kwaterę żołnierzom Wehrmachtu.

Po wojnie kompleks koszarowy przeszedł ponownie we władanie Polski. Odtąd jego budynki zajmowały jednostki Marynarki Wojennej i Wojsk Ochrony Pogranicza, a dziś służbę pełnią tam funkcjonariusze Straży Granicznej. Ostatnie trzy dekady to w naszym kraju czas wielu zmian, także w strukturach militarnych. Obecnie w Gdańsku nie ma już wojska. Większość koszar przejęły instytucje cywilne, które wykorzystują je do nowych celów. Tylko w koszarach Nowego Portu są jeszcze „mundurowi” – co prawda już nie żołnierze, ale realizują zadania zarezerwowane wcześniej dla sił zbrojnych.

Nowoporckie koszary, niemi świadkowie dziejów, na trwałe wpisały się w krajobraz tej dzielnicy. Mają ciekawą, a mało znaną historię, intrygującą chyba tym bardziej, że nie są dostępne do zwiedzania. Sporo informacji na ich temat i odpowiedź na niejedno pytanie zainteresowany czytelnik znajdzie w tym tekście.

(wstęp do książki)

